

Regeringskansliet
Försvarsdepartementet
103 33 Stockholm

Remissvar delbetänkandet Nya regler om cybersäkerhet (SOU 2024:18)

Sammanfattning

Lännsstyrelsen Jämtlands län bedömer att den föreslagna cybersäkerhetslagen kan bli svår att båda tillämpa och utöva tillsyn efter. Lännsstyrelsen har följande synpunkter på utredningens bedömningar och förslag.

5.2.1 Utgångspunkter

Lännsstyrelsen stödjer användningen av vedertagna begrepp och normalt språkbruk. Att regleringen använder begrepp och språk som finns i annan reglering, standarder och normalt språkbruk kommer att underlätta tillämpningen av reglerna.

Utredningens begrepp "riskhanteringsåtgärder" bör enligt lännsstyrelsens bytas ut mot det vedertagna begreppet "säkerhetsåtgärder".

5.2.2 Verksamhetsutövare

Lännsstyrelsen anser att verksamhetsutövare är ett bra samlingsbegrepp för den som kan träffas av lagen. Det är ett vedertaget begrepp inom säkerhetsskyddsregelverket, vilket kan förenkla implementeringen.

Lännsstyrelsen delar utredningens bedömning att hela verksamheten bör omfattas av lagens tillämpningsområde. Ett informationssystem verkar inte i ett vacuum utan har kopplingar och beröringspunkter med verksamheten i stort. Ett fullgott informationssäkerhetsarbete bygger på att hela verksamheten integreras.

Samtidigt föreslås att riskhanteringsåtgärderna ska vidtas i syfte att skydda nätverks- och informationssystem. Det kan leda till

2024-05-20

gränsdragningsproblem i förhållande till krav på andra säkerhetsåtgärder som verksamhetsutövaren behöver vidta.

5.4 Undantag för sektorsspecifika rättsakter och andra författningar

För att uppnå en god cybersäkerhet i samhället anser Länsstyrelsens att reglerna behöver vara enkla och lättillgängliga. Det innebär att Länsstyrelsen gärna hade sett en reglering som inte innehåller omfattande undantag och som inte heller är subsidiär. Om det ska vara subsidiär behöver det framgå tydligt vilka rättsregler som har företräde. Allt för att göra lagen enkel att tillämpa och utöva tillsyn över med syfte att uppnå en god cybersäkerhet. Utredningens förslag om att göra cybersäkerhetslagen subsidiär vid krav på riskhanteringsåtgärder eller incidentrapportering med motsvarande verkan bedöms bidra till oklarheter om tillämpningsområdet. Det riskerar att göra lagen både svår att tillämpa och utöva tillsyn efter.

5.5.4 Undantag för offentliga verksamhetsutövare

Länsstyrelsen instämmer med MSB och Säkerhetspolisens förslag (som redovisas i avsnitt 5.2.11) att hela den offentliga sektorn, utan undantag, borde ha omfattats av lagen. Länsstyrelsen anser vidare att det skulle underlätta tillämpningen och öka acceptansen för regelverket om samtliga aktörer omfattades av lagens tillämpningsområde. Länsstyrelsens uppfattning är därför att undantag inte bör göras för myndigheter som till övervägande del bedriver säkerhetskänslig eller brottsbekämpande verksamhet. Även för det fall en verksamhetsutövare bedriver säkerhetskänslig verksamhet eller brottsbekämpning krävs god cybersäkerhet.

5.5.5 Undantag för enskilda verksamhetsutövare

I enlighet med synpunkter lämnade på föreslagna undantag för offentlig verksamhet, är det länsstyrelsens uppfattning att undantag inte bör göras för enskilda verksamhetsutövare som till övervägande del bedriver säkerhetskänslig eller brottsbekämpande verksamhet.

2024-05-20

Även för det fall en verksamhetsutövare bedriver säkerhetskänslig verksamhet eller brottsbekämpning krävs god cybersäkerhet.

8.4.2 Tillsynsmyndigheter i Sverige

Länsstyrelsen avstyrker förslaget att utpekade länsstyrelser ska utöva tillsyn över resterande länsstyrelser. Länsstyrelserna har gemensam it-drift och gemensamma strukturer för informationssäkerhet och utveckling. Förslaget skulle därför innebära att länsstyrelserna utövade tillsyn över sig självt.

Länsstyrelsernas gemensamma strukturer

Regeringskansliet har genom regleringsbrev förordnat att länsstyrelserna ska ha en gemensam och effektiv it-verksamhet. Länsstyrelserna har en överenskommelse som reglerar den gemensamma it-verksamheten med Länsstyrelsen Västra Götaland som värdlänsstyrelse. Värdlänsstyrelsen ansvarar för länsstyrelsernas it-säkerhet samt för att it-miljön ges en ändamålsenlig, effektiv och enhetlig utformning.

Länsstyrelserna har också en gemensam stödfunktion för informationssäkerhet och dataskydd, Safir, med Länsstyrelsen Stockholm som värdmyndighet. Här samordnas för Länsstyrelsekollektivet gemensamma informationssäkerhetsfrågor och ger stöd till enskild verksamhetsutövare. I huvudsak all anskaffning och utveckling av it hanteras gemensamt på länsstyrelserna med en gemensam förvaltningsmodell som har länsstyrelsen Västmanland som värdlänsstyrelse. Sammanfattningsvis innebär det att länsstyrelsernas organisering är komplex och i delar är informations- och cybersäkerhetsarbetet väl integrerat och kan inte med lätthet kan tillsynas var för sig. De gemensamma strukturerna har en så pass stor påverkan på cybersäkerheten att en korsvis tillsyn inom länsstyrelserna skulle orsaka intressekonflikter och riskera att myndigheternas oberoende ifrågasätts.

8.4.5 Föreskrifter

För att göra det lätt att göra rätt anser länsstyrelsen att MSB bör få i uppdrag att ta fram gemensamma och generella föreskrifter för alla sektorer. Dessa föreskrifter kan därefter kompletteras med

2024-05-20

sektorsspecifika föreskrifter i de delar som inte täcks in av de generella föreskrifterna. Detta förslag skiljer sig från utredningens förslag där tillsynsmyndigheterna, förutom länsstyrelserna, ges föreskriftsrätt inom sitt tillsynsområde.

Allmänna synpunkter

Länsstyrelsens uppfattning är att den föreslagna regleringen, i motsats till utredningens intentioner, riskerar att öka regelbörda och administration. Som verksamhetsutövare är det, enligt länsstyrelsens uppfattning, inte helt enkelt att förstå om den egna verksamheten omfattas av reglerna eller inte. Regelverket innehåller en inte obetydlig mängd undantag. Dessutom har i vissa fall andra rättsregler företräde framför de föreslagna bestämmelserna. Synpunkterna på dessa förslag har framförts ovan kopplat till avsnitt 5.4 och 5.5.

Beslutet i detta ärende har fattats av landshövding Marita Ljung med Informationssäkerhetsstrateg Anders Holgersson som föredragande. I den slutliga handläggningen har också länsråd Susanna Löfgren och säkerhetschef Kenneth Nenzén medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Kontaktuppgifter

Välkommen att kontakta Länsstyrelsen för frågor via telefon eller e-post. Telefonnummer och e-postadress finns längst ner på första sidan. Ange ärendets diarienummer eller ärendebeteckning vid kontakt med Länsstyrelsen. Du hittar numret uppe till höger på första sidan.